

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi za rok 2004

Podobnie jak w latach minionych, również w roku 2004 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był organizatorem, koordynatorem i wykonawcą zadań z zakresu pomocy społecznej podejmowanych na rzecz mieszkańców Łodzi, określonych w przepisach prawa jako zadania własne gminy, zadania zlecone gminie, zadania powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej.

Zadania te MOPS realizował zarówno w ramach działalności własnej, jak również za pośrednictwem innych podmiotów (organizacji społecznych, stowarzyszeń i in.), w ramach zawartych umów.

W roku 2004 struktura organizacyjna MOPS uległa niewielkiej zmianie. Nadal funkcjonowały Oddziały: Organizacyjno-Administracyjny, Koordynacji i Nadzoru, Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, Pomocy Stacjonarnej, Finansowo-Księgowy, Planowania i Analiz, a także Zespoły: do Spraw Kontroli Wewnętrznej i do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych. Utworzono natomiast Zespół Audytu Wewnętrznego. W strukturze pozostawało 5 Filii dzielnicowych, w ramach których działało: 18 Domów Dziennego Pobytu, 2 Ośrodki Adaptacyjne dla Dzieci i Młodzieży, 4 Świetlice Środowiskowe, Schronisko wraz z Noclegownią dla Bezdomnych Kobiet.

MOPS nadzorował również 13 domów pomocy społecznej (w tym 2 przekazane w ciągu roku podmiotom niepublicznymi) i 15 placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przy MOPS funkcjonował Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Ogółem w MOPS i jednostkach nadzorowanych zatrudnionych było **2.301** osób.

I. Struktura wydatków

W 2004 roku wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi na realizację zadań własnych i zleconych wyniosły łącznie **167.654.554** zł, w tym **42.317.364** zł na zadania zlecone gminie, **38.761.626** zł na zadania własne gminy, **1.256.168** zł na zadania zlecone powiatowi, **85.053.779** zł na zadania własne powiatu, a także **265.617** zł na zadania realizowane na podstawie porozumień (szczegółową strukturę wydatków MOPS obejmującą wszystkie koszty związane z realizacją zadań i funkcjonowaniem Ośrodka przedstawia załącznik nr 1).

Wydatkowano również kwotę **14.439.900zł** pochodzącą ze środków PFRON, przeznaczoną na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych, której nie uwzględniono w załączniku.

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2004 r. były niższe w porównaniu z 2003 r. o 15.248.678 zł., tj. o 8,3%. W stosunku do 2004 roku najbardziej zmniejszyły się wydatki na zasiłki i pomoc w naturze finansowane z budżetu państwa (o ok. 18,7 mln). Przyczyną tego spadku było zaprzestanie od 1 maja 2004 roku wypłacania przez MOPS zasiłków pielęgnacyjnych, rodzinnych, gwarantowanych zasiłków okresowych, zasiłków stałych oraz zasiłków macierzyńskich w związku z uznaniem ich za świadczenia rodzinne i przekazaniem do realizacji innemu płatnikowi tj. Wydziałowi Organizacji, Kadr i Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Łodzi.

W istotny sposób zmalały również koszty związane z wynagrodzeniami w ramach realizacji zadań własnych powiatu. Powodem tego było przede wszystkim przekształcenie dwóch domów pomocy społecznej w placówki niepubliczne.

II Pomoc realizowana w ramach działalności własnej MOPS oraz jednostek nadzorowanych

1. Pomoc finansowa, rzeczowa i usługowa

Filie MOPS

W 2004 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi objął pomocą 33. 380 osób, w tym 28.740 podopiecznych otrzymało pomoc finansową, 5.673 pomoc rzeczową, a 4.336 osób skorzystało z pomocy usługowej. Dla porównania w 2003 roku wsparciem objęto 32.450 osób.

Łączna wartość świadczeń przyznanych przez Filie MOPS wyniosła 47.292.725 zł, w tym 24.657.210 zł pochodziło z budżetu państwa, a 22.635.515 zł z budżetu gminy. W porównaniu z 2003 rokiem o 43% zmalały wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa. Do tak dużego spadku przyczyniło się wejście w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i zaprzestanie od 1 maja 2004 roku wypłacania zasiłków o charakterze świadczeń rodzinnych.

W skali całego roku w MOPS wydano ogółem 149.542 decyzje administracyjne dotyczące świadczeń.

569 podopiecznych niezadowolonych z podjętych rozstrzygnięć odwołało się od wydanych decyzji. Tylko w 14 przypadkach organ odwoławczy uchylił je z merytorycznym rozstrzygnięciem, a 54 przekazał do ponownego rozpatrzenia. Pozostałe utrzymane zostały w mocy.

Pomocy odmówiono 3.549 osobom, w tym 2.566 z powodu braku wystarczającej ilości środków finansowych. W porównaniu z rokiem 2003 liczba decyzji odmownych zmalała o około 50%. Jedną z głównych przyczyn tak dużego spadku liczby odmów było przyznanie z budżetu państwa funduszy na wypłatę zasiłków okresowych, dzięki czemu znaczna grupa podopiecznych otrzymała pomoc pieniężną.

Zadania własne gminy

Wśród świadczeń finansowanych z budżetu miasta największe wydatki związane były z realizacją usług opiekuńczych. Wartość pomocy wyniosła ponad 10 mln zł. Kwota ta stanowiła prawie połowę wydatków gminy na świadczenia z pomocy społecznej.

Ważną zmianą, która została wprowadzona w znowelizowanej ustawie o pomocy społecznej, było nałożenie na gminy obowiązku przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych. W 2004 r. zasiłki te przyznano 14.322 osobom, a wartość udzielonej pomocy wyniosła 5.158.016 zł. Środki na ten cel gmina otrzymała z budżetu państwa w ramach dotacji zagwarantowanej ustawą, jednak ze znacznym opóźnieniem (**świadczenia powinny być dotowane od maja 2004 r., natomiast pierwsze pieniądze na ten cel wpłynęły na konto MOPS dopiero w ostatnich dniach sierpnia**). Sytuacja taka wywołała niezadowolenie podopiecznych i spowodowała spiętrzenie pracy Oddziałów Filii.

Kolejną najczęściej realizowaną formą pomocy były zasiłki celowe w całości finansowane ze środków miasta. Na ich wypłatę przeznaczono ponad 4,5 mln zł obejmując pomocą 14.509 osób. W porównaniu z 2003 rokiem wydatki na zasiłki celowe wzrosły o ok. 5%. Średnia wartość świadczenia wyniosła ok. 77 zł.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował pomoc w formie talonów żywnościowych oraz obiadów dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W 2004 r. z ciepłych posiłków skorzystało łącznie 5.944 dzieci, a koszt obiadów wyniósł 1.982.997 zł (w tym 700 tys. zł pochodziło ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a 445.683 zł z rezerwy celowej państwa).

Zadania zlecone gminie

Począwszy od 1 maja 2004 roku zgodnie z nową ustawą o pomocy społecznej spośród świadczeń finansowanych z budżetu państwa realizowane były jedynie zasiłki stałe oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze. Z uwagi na znacznie zmniejszony krąg świadczeniobiorców nie można porównywać wydatków poniesionych na zadania zlecone z rokiem ubiegłym. Można natomiast stwierdzić, iż z ogólnej kwoty 24.657.210zł na zasiłki o charakterze stałym wydatkowano 19.800.000zł. – przyznano je 6.578 osobom.

W stosunku do 2003r. nieco wzrosła (z 611.900zł. do 625.400zł.) kwota środków przewidzianych na usługi specjalistyczne. **Z uwagi na wzrost zapotrzebowania na usługi (pogorszenie stanu zdrowia podopiecznych wymusiło zwiększenie liczby godzin usługowych w objętych pomocą środowiskach) nadal nie wystarczyła ona na zaspokojenie potrzeb wszystkich osób uprawnionych i wymagających tej formy pomocy . W konsekwencji z usług specjalistycznych skorzystało tylko 161 osób tj o 32 mniej niż w i tak już trudnym roku ubiegłym.**

Zadania zlecone powiatowi

Filie MOPS w ramach zadań zleconych powiatowi wypłaciły w 2004 roku pomoc 1 rodzinie uchodźcy i 2 rodzinom repatriantów.

Czterooosobowej rodzinie uchodźcy pochodzącej z Pakistanu wypłacono 5 świadczeń o łącznej wartości 5.000 zł. Pomoc tę przyznano z przeznaczeniem na utrzymanie i naukę języka polskiego.

Rodzinom repatriantów (w tym dwuosobowej zaproszonej przez Gminę Łódź) pokryto koszty przejazdu i udzielono pomocy na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie. Wartość świadczeń wyniosła 22.107 zł. Decyzje w tych sprawach wydał Prezes Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców. Ponadto zaproszonej rodzinie zabezpieczono lokal mieszkalny wraz z wyposażeniem, zapewniono zatrudnienie oraz udzielono wszechstronnej pomocy związanej z adaptacją w nowym środowisku.

W ramach programu „Rodak” Gmina Łódź zabezpieczyła również i wyposażyla mieszkania przeznaczone dla kolejnej rodziny repatriantów. Na wyposażenie mieszkania ze środków wojewody wydatkowano 31.563zł.

Zadania własne powiatu

Wśród świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych powiatu największe wydatki związane były z wypłatą pomocy dla rodzin zastępczych. W 2004 r. pomocą objęto 1.191 rodzin, w których przebywało 1.523 dzieci. Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach oraz wydatki związane z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny wyniosły łącznie ok. 11 mln zł (kwota ta dotyczy rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych z dzieckiem, w tym rodzin pełniących zadania pogotowia rodzinnego).

Ponadto 88 wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz zakłady poprawcze przyznano jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie o wartości 431.546zł.

912 pełnoletnich wychowanków kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało co miesiąc świadczenia pieniężne. Łączna ich wysokość wyniosła w 2004 r. ponad 4 mln zł.

51 wychowankom udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a 191 podopiecznych otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej o wartości 231.001 zł.

W roku 2004 MOPS realizował również dwa rządowe programy socjalne:

- Kontynuowano (w nieco zmienionej formie), realizację rządowego programu wyrównywania warunków startu szkolnego uczniów „**Wyprawka szkolna**”. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania pomocy uczniom podejmującym naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych w roku szkolnym 2004/2005 Filie MOPS sporządziły listy dzieci uprawnionych do otrzymania wyprawki i przekazały je szkołom. Szkolne komisje do spraw pomocy materialnej przyznały każdemu dziecku podręczniki o wartości do 100 zł.
- W miesiącach listopad-grudzień 2004r. przystąpiono do pilotażu rządowego programu „**Posiłek dla potrzebujących**”. Program ten przewidywał pomoc w postaci bezpłatnego posiłku lub zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. W ramach programu 1.504 osoby skorzystały z pomocy w postaci ciepłego posiłku, a 718 otrzymało zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup żywności. Łączna wartość pomocy wyniosła 408.482 zł, z czego 209.022 zł pochodziło z budżetu miasta.

Zespół do spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych

Znaczne zwiększenie w III kwartale 2004 r. środków pochodzących z budżetu PFRON, przeznaczonych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych skutkowało podjęciem przez Zespół do Spraw Rehabilitacji Społecznej specjalnych działań umożliwiających ich racjonalne wykorzystanie. **Najważniejszym z przyjętych rozwiązań okazała się decyzja władz miasta, zaakceptowana przez Radę Miejską poprzez podjęcie stosownej uchwały, o finansowaniu z budżetu miasta niepełnosprawnym mieszkańcom lokali komunalnych 20% udziału własnego, wymaganego przy zawieraniu umów o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych.**

Na apel Prezydenta Miasta, z podobną inicjatywą wobec swoich niepełnosprawnych mieszkańców wystąpiły niektóre spółdzielnie mieszkaniowe oraz Widzewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.

W wyniku przeprowadzonej intensywnej akcji informacyjnej, w którą włączyli się wszyscy pracownicy socjalni MOPS, nastąpiło masowe składanie wniosków przez osoby niepełnosprawne. Ogółem w 2004 roku zarejestrowano **10.122** wnioski, w tym tylko dotyczących dofinansowania likwidacji barier architektonicznych – 909, z czego ok. 83% wpłynęło w miesiącach IX – XII 2004 roku.

W ramach programu likwidacji barier architektonicznych dla niepełnosprawnych, z dotowanym 20% udziałem własnym, zawarto **163** umowy, angażujące środki PFRON w kwocie **2.107.744** zł. Zrealizowano **152** umowy, w tym 21 z dofinansowaniem udziału własnego przez spółdzielnie mieszkaniowe, z których najwięcej (17) zrealizowano we współpracy ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Retkinia Północ”.

W 2004 roku w ramach rehabilitacji społecznej pomocą objętych zostało **24.019** niepełnosprawnych mieszkańców Łodzi, w tym dofinansowaniem: do turnusów rehabilitacyjnych (6.212 osób), do sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (8.976), do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu (670). Ponadto 7.920 osób uczestniczyło w imprezach sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych i 241 w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

Ogółem na wszystkie zadania finansowane ze środków PFRON wydatkowano kwotę **14.439.900zł.**, tj. o około 60% więcej niż w roku 2003.

2. Formy pomocy niematerialnej

Pomoc środowiskowa

Niezależnie od pomocy materialnej i usługowej mieszkańcy miasta w roku 2004 korzystali z **ośrodków wsparcia**, działających w strukturze MOPS:

- **18 Domów Dziennego Pobytu** (780 miejsc), placówek przewidzianych dla osób, którym z uwagi na wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną trudno było samodzielnie egzystować. Z ich usług korzystało rotacyjnie **914** osób;

- **2 Ośrodków Adaptacyjnych dla Dzieci i Młodzieży** (100 miejsc) przeznaczonych dla osób upośledzonych umysłowo. Przebywającym tam rotacyjnie **114** podopiecznym zapewniono opiekę medyczną, psychologiczną, terapeutyczną i wychowawczo-rewalidacyjną, opartą na indywidualnych programach naprawczych;
- **4 Świetlice Środowiskowych** (115 miejsc), w których opiekę znalazło **262** dzieci sprawiających problemy wychowawcze, zagrożonych demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniem (z rodzin z rozpoznany problemem alkoholowym). W czasie pobytu dzieci miały zapewnione m.in. zajęcia integracyjne, edukacyjne, terapeutyczne, plastyczne, rekreacyjne oraz pomoc w nauce;
- **Schroniska dla Bezdomnych Kobiet** (62 miejsca), do którego przyjęto w ciągu roku **157** osób (94 kobiety i 63 dzieci), nie posiadających własnego miejsca zamieszkania lub nie mogących z różnych przyczyn przebywać we własnych domach. Osobom tym zabezpieczono pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych (mieszkaniowych, zawodowych, zdrowotnych, opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych itp.) świadczoną zarówno przez personel placówki, jak i współdziałające z nią instytucje i organizacje przeciwdziałające zjawisku bezdomności. Działająca przy schronisku w okresie jesienno-zimowym **noclegownia** (20 miejsc) zapewniła miejsca **64** osobom – 57 kobietom i 7 dzieciom.

Analogicznie do lat ubiegłych w ramach Filii MOPS Łódź-Bałuty działało **Centrum Pomocy Niematerialnej** obejmujące opieką osoby bezrobotne, które deklarowały chęć aktywnego poszukiwania pracy. Umożliwiono im korzystanie z ofert pracy (pozyskiwanych najczęściej bezpośrednio od pracodawców), organizowano grupy samopomocowe, kluby pracy, świadczone pomoc psychologiczną, prowadzono poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych, zdrowotnych, wychowawczych i zawodowych.

W ciągu roku do Centrum zgłosiło się 1.645 klientów, którzy zarejestrowani zostali jako poszukujący pracy. Pozyskano dla nich 194 oferty pracy od 99 pracodawców, z możliwością zatrudnienia 474 osób w 279 specjalnościach. Oferty te przekazano 390 osobom.

Centrum kontynuowało rozpoczętą w roku 2003 realizację programu zapobiegania bezrobociu wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Program z zakresu orientacji szkolnej i zawodowej oraz doradztwa zawodowego skierowany był głównie do uczniów ostatnich klas szkół zasadniczych i techników. Uczestniczyło w nim 70 uczniów.

Około **500** osób skorzystało z innych form pomocy świadczonej przez Centrum.

Pracownicy MOPS nadal działali w **Koalicji Razem Przeciw Przemocy**. Na poziomie Filii zintensyfikowano prace w zakresie uczulenia pracowników socjalnych na przeciwdziałanie temu zjawisku. Nawiązano ściślejszą współpracę z Policją i kuratorami sądowymi. Współdziałano również ze Stowarzyszeniem Niezależna Inicjatywa Kobiet NIKE, które wraz z Centrum Praw Kobiet zorganizowało szkolenia i warsztaty na temat dyskryminacji ze względu na płeć, przeciwdziałania patologii społecznej oraz budowania strategii przeciwdziałania przemocy w obrębie dzielnicy.

Kontynuowano realizację programu **Ośrodek Pomocy Społecznej jako Centrum Aktywności Lokalnej**, którego celem jest aktywizowanie społeczności lokalnej i tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy.

Podopieczni pomocy społecznej (**37.728** rodzin, **76.102** osoby w tych rodzinach) objęci byli również **pracą socjalną** tj. pomocą w rozwiązywaniu trudnych problemów życiowych z jakimi do wyspecjalizowanych służb zgłaszali się mieszkańcy miasta. Najczęściej były to problemy materialne, zawodowe, mieszkaniowe, wychowawcze.

Pracownicy socjalni udzielali wsparcia w ramach własnych kompetencji - w formie porad, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, pomocy w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. Przekazywali również informacje dotyczące instytucji lub organizacji, do których można się zwrócić w celu uzyskania oczekiwanej formy pomocy. Celem tych działań było przede wszystkim stymulowanie aktywności własnej podopiecznych.

Pomoc środowiskowa świadczona była także z zakresie **rodzinych form opieki zastępczej** (polegała na zapewnieniu opieki dzieciom, które z różnych przyczyn nie mogły wychowywać się w rodzinach naturalnych).

W roku 2004:

- pomocą objęto **1.166 rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych**, w których umieszczonych było **1.413** dzieci;
- W ramach podpisanych z rodzinami umów funkcjonowało **25** zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem **rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego**, które dysponowały 60 miejscami rotacyjnymi. W rodzinach tych w 2004 r. przebywało **110 dzieci**, spośród których 8 powróciło do domu rodzinnego, 27 zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych długoterminowych, 14 umieszczono w rodzinach adopcyjnych, 11 umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Pozostałe dzieci oczekiwały na uregulowanie przez sąd rodzinny sytuacji prawnej;
- 22 dzieci umieszczono w 3 rodzinnych domach dziecka.

MOPS w ramach zawartej z II Szpitalem Miejskim im. dr Ludwika Rydygiera w Łodzi umowy zabezpieczał środki finansowe na **prowadzenie Pododdziału Preadopcyjnego** utworzonego w celu zapobiegania zjawisku pozostawiania lub porzucania przez matki noworodków. W 2004r opieką objęto **75 noworodków** urodzonych i pozostawionych zarówno w II Szpitalu Miejskim jak i w oddziałach położniczych innych szpitali łódzkich. Szpital ściśle współpracował z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi. Decyzją Sądu Rodzinnego 45 noworodków zostało przekazanych do rodzin adopcyjnych, 14 zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych, 2 dzieci otrzymało skierowanie do Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi, 2 powróciło do rodziny naturalnej, 6 noworodków wymagających leczenia pozostaje w szpitalach na oddziałach pediatrycznych, a 6 nadal w Pododdziale Preadopcyjnym.

Pomoc stacjonarna

Pomocą stacjonarną świadczoną przez placówki prowadzone przez gminę Łódź i nadzorowane przez MOPS objęte były dwie grupy mieszkańców – osoby niepełnosprawne z tytułu wieku lub schorzenia oraz dzieci i młodzież nie mogąca przebywać w dotychczasowym środowisku rodzinnym.

Osoby niepełnosprawne z tytułu wieku lub schorzenia korzystały z pomocy świadczonej przez **13 domów pomocy społecznej** prowadzonych przez miasto, w tym: 4 domach dla osób starych (354 miejsca), 5 dla osób przewlekle somatycznie chorych (1.119 miejsc), 2 dla osób przewlekle psychicznie chorych (341 miejsc) oraz 2 dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (203 miejsca). Ogółem w placówkach o charakterze publicznym do dyspozycji pozostawało **2.017 miejsc**. W ciągu roku prowadzenie 2 domów o profilu somatycznym (278 miejsc) przekazane zostało podmiotom niepublicznym.

Domy pomocy społecznej miały za zadanie zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Zapewniały oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży także usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych oraz przy załatwianiu spraw osobistych.

Świadczyły również usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych.

Podejmowały działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańców, w miarę ich możliwości. Kładły także nacisk na utrzymywanie i rozwijanie przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci, świadczyły również usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowywanie przez doświadczenia życiowe.

W minionym roku w domach przebywało rotacyjnie **2.259 osób**. Wg stanu na dzień 31.12.2004 r. na umieszczenie oczekiwało **520** kolejnych osób.

Dzieci i młodzież objęta była pomocą stacjonarną świadczoną w **15 placówkach opiekuńczo-wychowawczych publicznych (592 miejsca)** prowadzonych przez miasto, w tym: 10 Domach Dziecka (499 miejsc), 2 Pogotowiach Opiekuńczych (71 miejsca), 3 Rodzinnych Domach Dziecka (22 miejsca). Placówki te zapewniały dzieciom i młodzieży pozbawionej częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanej społecznie, ciągłą lub okresową opiekę i nadzór pedagogiczny, współdziałały również z rodzinami dzieci w zakresie powrotu wychowanków do środowiska. Zabezpieczały mieszkańcom możliwość zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i rozwojowych.

We wszystkich placówkach realizowane były programy :

dla wychowanków placówek z różnymi problemami np. z objawami niedostosowania społecznego, będących w procesie usamodzielnienia, z problemami logopedycznymi, przejawiających zachowania agresywne. Ich głównym celem było nauczenie dzieci radzenia sobie z negatywnymi emocjami, przeciwstawianie się negatywnym wpływom rówieśników, polepszenie komunikacji pomiędzy dziećmi i dorosłymi, uczenie się kontrolowanych sposobów odreagowania napięć emocjonalnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, usuwanie wad i zaburzeń wymowy, przygotowanie do samodzielnego życia,

dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach - przede wszystkim w zakresie wzmocnienia więzi pomiędzy rodzicami a dzieckiem oraz motywowania rodziców do ustabilizowania własnej sytuacji i zmiany stylu życia umożliwiającej powrót dziecka do rodziny.

Placówki brały też udział w programach organizowanych przez inne podmioty np. przez:

- Towarzystwo Wspierania Dziecka i Rodziny „Lokomotywa” – program dotyczył reintegracji rodzin,
- Fundację „Lepszy Świat” – program uczył wychowanków domów dziecka odpowiedzialności za własne wybory,
- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną – przygotowywał wychowanków do samodzielnego życia,
- Stowarzyszenie „ Słyszę Serce” – dotyczył poszerzania wiedzy w zakresie ekonomii w Polsce i krajach Unii Europejskiej i nauki korzystania z usług bankowych,
- Ośrodek Hipoterapii HIPO-KRATES – ukierunkowany na stymulowanie rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka.

Usamodzielniający się wychowankowie objęci byli pomocą w uzyskaniu zatrudnienia w ramach programów opracowywanych indywidualnie z wychowankiem przez opiekuna. Pracę wychowawców i opiekunek dziecięcych zatrudnionych w publicznych placówkach opiekuńczo – wychowawczych wspierali wolontariusze. W ramach wolontariatu 65 osób współpracowało z placówkami systematycznie, a 127 okresowo.

Ogółem w ciągu roku w placówkach przebywało rotacyjnie **1.056** dzieci. Na dzień 31.12.2004r. na miejsce oczekiwało 160 dzieci.

W ciągu roku MOPS nadzorował realizację zatwierdzonych planów działań **dochodzenia** przez placówki stacjonarne **do wymaganych standardów** polegające na:

- systematycznym dostosowywaniu liczby miejsc w placówkach w celu osiągnięcia właściwej powierzchni mieszkalnej;
- wyposażaniu placówek w odpowiedni sprzęt, meble in.;
- adaptacji i modernizacji pomieszczeń;
- zatrudnianiu specjalistów (terapeutów, psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych i in.).

Orzekanie o niepełnosprawności

Rok 2004 był drugim po 2003 rokiem, w którym **Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności** otrzymał **dotatkowe środki** finansowe na działalność (ogółem wydatkowano 980.336zł. , przykładowo w 2002r. 702.930zł.). Środki te zaważyły na **zwiększeniu efektywności pracy** Zespołu - pozwoliły na osiągnięcie od kwietnia 2004r. ustawowych terminów rozpatrywania wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

2004 rok był rokiem, w którym wpłynęło najwięcej (w porównaniu z minionymi latami) wniosków o orzeczenie stopnia niepełnosprawności (10.171), oraz w którym wydano najwyższą liczbę orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (11.442). Wydano również 1.527 orzeczeń o niepełnosprawności osobom przed 16-tym rokiem życia i 5.295 legitymacji potwierdzających niepełnosprawność.

III. Współdziałanie MOPS z innymi podmiotami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2004 r. zlecał w drodze umowy, organizacjom społecznym, Kościołowi Katolickiemu i innym kościołom związkom wyznaniowym, fundacjom i stowarzyszeniom, pracodawcom oraz osobom prawnym i fizycznym zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierał je w tym finansowo.

Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, odbywało się na podstawie obowiązujących aktualnie przepisów.

W 2004 r. podjęto lub kontynuowano współpracę z 53 podmiotami niepublicznymi, zlecając realizację następujących zadań:

1. prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych i Banku Danych,
2. prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
3. organizowanie specjalistycznego poradnictwa ,
4. prowadzenie ośrodków wsparcia dla rodzin i ośrodka interwencji kryzysowej,
5. prowadzenie mieszkań chronionych,
6. prowadzenie środowiskowych domów samopomocy,
7. zapewnienie schronienia bezdomnym,
8. prowadzenie taniego żywienia i Banku Żywności,
9. prowadzenie usług opiekuńczych,
10. prowadzenie domów pomocy społecznej,
11. prowadzenie domu dziennego pobytu,
12. prowadzenie Biura Pośrednictwa Pracy dla wolontariuszy,
13. prowadzenie aktywizacji zawodowej i reintegracji społecznej.

Ad. 1. Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze i Bank Danych.

W 2004 r. MOPS zadanie dotyczące prowadzenia **Ośrodków Adopcyjno-Opiekuńczych** powierzył 3 Podmiotom: Centrum Służby Rodzinie (Archidiecezjalny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy), Oddziałowi Terenowemu Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „SZANSA” (Ośrodek Rodzin Zastępczych) , Oddziałowi Regionalnemu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy). W ciągu roku Ośrodki zarejestrowały 134 nowe rodziny oraz przeszkoliły 168 kandydatów, w tym 96 na rodziny adopcyjne i 72 na rodziny zastępcze.

W ciągu roku w rodzinach umieszczono **220** dzieci.

Ponadto Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD prowadził Bank Danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie i kandydatach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz o rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka. Bank gromadził informacje z pięciu Ośrodków Adopcyjno – Opiekuńczych z terenu województwa łódzkiego.

Do Banku zgłoszono 183-je dzieci zakwalifikowane do przysposobienia, dla 49 dzieci podjęto poszukiwania rodziny w całym kraju, dane 27 dzieci zgłoszono do Centralnego Banku Danych w Warszawie.

Ad.2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze (wsparcia dziennego , socjalizacyjne i rodzinne).

Zawarto umowy na prowadzenie:

- **46** placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży tj. 21 ognisk wychowawczych, 24 świetlic (środowiskowych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych, profilaktycznych, integracyjnych) i 1 klubu. Placówki te prowadziły 24 podmioty m.in. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Fundacja Polska Akcja Humanitarna, Polski Związek Głuchych, Fundacja Pomocy Rodzinie „Opoka”, Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych i inne. Uczestnikom zapewniono pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych, pomoc

w nauce, zajęcia socjoterapeutyczne, korekcyjne i kompensujące, organizację czasu wolnego i dożywianie. W ciągu roku z placówek tych przewidzianych na ogólną liczbę 1.807 miejsc korzystało **3.069** dzieci ;

- **1** placówki opiekuńczo-wychowawczej socjalizacyjnej, prowadzonej przez Zgromadzenie Córek Maryi Współzałożycielki Sióstr Salezjanek (17 miejsc), zabezpieczającej całodobową opiekę i nadzór pedagogiczny, kształcenie i wyrównywanie opóźnień szkolnych;
- **6** rodzinnych domów dziecka , w których przebywało 35 dzieci.

Ad. 3. Poradnictwo specjalistyczne

W 2004 r. MOPS powierzył ww. zadanie 2 Podmiotom: Stowarzyszeniu Promocji Zdrowia i Psychoterapii i Centrum Służby Rodzinie.

Ośrodki udzielały porad prawnych, psychologicznych, pedagogicznych, duszpasterskich, dotyczących spraw socjalnych i innych. Prowadziły terapię indywidualną, grupową, rodzinną oraz porady za pośrednictwem działającego całodobowo telefonu kryzysowego dla ofiar przemocy. W 2004 r. pomocy udzielono **6.794** osobom.

Ad. 4. Ośrodki Wsparcia dla Rodzin i Ośrodki Interwencji Kryzysowej

- Prowadzenie **ośrodków wsparcia dla rodzin** zlecono w 2004 r. : Fundacji Pomocy Rodzinie „Opoka”, Łódzkiemu Towarzystwu Wspierania Dziecka i Rodziny „Lokomotywa” i Polskiemu Towarzystwu Zapobiegania Narkomanii Oddział Łódzki.

Ośrodki te prowadziły działalność w zakresie: poradnictwa specjalistycznego obejmującego porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, medyczne, terapii rodzinnej obejmującej działania psychologiczne, poradnictwa pedagogicznego mającego na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej funkcji , a także telefon zaufania dla rodzin w kryzysie. W 2004 r. udzielono pomocy **7.806** osobom

- W 2004 r. MOPS współpracował w realizacji zadania dotyczącego organizowania i prowadzenia **ośrodków interwencji kryzysowej** i hosteli z 4 Podmiotami: Stowarzyszeniem Promocji Zdrowia i Psychoterapii, Stowarzyszeniem Samopomocowym „ABAKUS”, Fundacją „PRAESTERNO”.

Podmioty te prowadziły 3 hostele: Hostel dla Matek z Dziećmi Chroniącymi się przed Przemocą, Hostel dla Osób Bezdomnych Uzależnionych od Alkoholu, Środków Psychoaktywnych i Hostel Reintegracyjny dla absolwentów programów leczenia w ośrodkach rehabilitacyjnych uzależnionych od środków psychoaktywnych (łącznie planowana liczba miejsc hostelowych wynosiła 56, skorzystały **263** osoby) , a także Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W 2004 r. z pomocy ww. ośrodków skorzystało ogółem **660** osób.

Ad. 5. Mieszkania Chronione

Analogicznie do lat ubiegłych 16 Mieszkań Chronionych w Jedliczach k/Grotnik (45 miejsc) prowadziło Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych. Możliwość czasowego pobytu w Mieszkanium Chronionym miała służyć przygotowaniu osób chorych psychicznie, kończących okres hospitalizacji do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. W 2004 r. z tej formy pomocy skorzystało **80** osób.

Ad. 6. Środowiskowe Domy Samopomocy

Prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy zlecono: Towarzystwu Przyjaciół Niepełnosprawnych, Łódzkiemu Towarzystwu Alzheimerowskiemu, Krajowemu Towarzystwu Autyzmu Oddział w Łodzi i Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Łodzi .

Domy te prowadziły działalność w zakresie: zapewnienia podopiecznym opieki zdrowotnej obejmującej zwłaszcza konsultacje i okresowe oceny stanu zdrowia psychicznego oraz psychoterapię, prowadzenia różnych form terapii i zajęć integracyjnych mających na celu poprawę stanu zdrowia, podtrzymywania i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, prowadzenia zajęć edukacyjnych oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla rodzin, pomocy w organizacji grup wsparcia oraz klubów samopomocowych dla rodzin.

W 2004 r. z pomocy tych placówek, dysponujących 239 miejscami skorzystało **477** osób.

Ad. 7. Schroniska dla bezdomnych

W 2004 r. MOPS powierzył ww. zadanie Towarzystwu Pomocy im. Św. Brata Alberta, które prowadziło na terenie Łodzi 3 schroniska dla osób bezdomnych, w tym: 2 dla mężczyzn i 1 dla kobiet z dziećmi oraz 1 noclegownię przeznaczoną dla mężczyzn:

Schroniska i noclegownia zapewniły łącznie 326 miejsc dla osób bezdomnych, w tym 42 dla kobiet i dzieci. W 2004 r. z ww. placówek skorzystało **1.427** osób.

Wszystkie schroniska Towarzystwa im. św. Brata Alberta – poza miejscem noclegowym zapewniały: całodzienne wyżywienie (3 posiłki dziennie), możliwość kąpieli, prania i zmiany odzieży, uzupełnienia brakującej garderoby, poradnictwo prawne i socjalne (pomoc w załatwianiu spraw urzędowych tj. wyrobieniu dowodu tożsamości, złożeniu wniosku o lokal socjalny, złożeniu dokumentów o świadczenie rentowe lub emerytalne), bezpłatne wykonanie fotografii do dokumentów tożsamości, możliwość tymczasowego zameldowania, opiekę lekarską i pielęgniarską, pomoc psychoterapeutyczną oraz stworzenie warunków do wyjścia z bezdomności (programem wychodzenia z bezdomności objęto 125 osób). Ponadto na terenie placówek funkcjonował zespół muzyczny, koło fotograficzne, prowadzone były zbiórki lekarstw, sprzętów gospodarstwa domowego, mebli, zorganizowano grupę wsparcia dla mieszkańców opuszczających ww. placówki, współdziałano z instytucjach kulturalnymi na terenie miasta oraz z lokalnymi mediami.

Ad. 8. Tanie żywnienie i Bank Żywności

Organizowanie i prowadzenie taniego żywienia tj. jadłodajni, kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin MOPS powierzył 6 podmiotom niepublicznym: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Centrum Służby Rodzinie, Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej, Ilonie Jaskuła W.P.H.U. „Bar Południowy”, Konwentowi Bonifratrów i Stowarzyszeniu „Dla Człowieka”. W 2004 r. z taniego żywienia skorzystały **2.703** osoby

Ponadto MOPS zawarł umowę z Fundacją „Bank Żywności”, na nieodpłatne pozyskiwanie i przekazywanie żywności organizacjom pozarządowym i instytucjom zajmującym się niesieniem pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom. W 2004 r. ww. Fundacja przekazała na ten cel **290** ton żywności.

Ad. 9. Usługi opiekuńcze

Realizatorami usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób, które z uwagi na wiek lub niepełnosprawność nie mogły samodzielnie funkcjonować było 6 podmiotów :Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Agencja Usługowo-Opiekuńcza „Serce”, Agencja Usługowo-Opiekuńcza „Pomocna Dłoń”, Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów prowadzący Stację Opieki BETEL oraz Caritas Zakonu Bonifratrów. Z usług świadczonych głównie w formie pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także wykonywania prostych zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych korzystało w ciągu roku **4.336** osób.

Ad.10. Domy pomocy społecznej – niepubliczne

W 2004 r. MOPS powierzył ww. zadanie 7 podmiotom: Centrum Służby Rodzinie, Fundacji im. Brata Alberta w Krakowie Oddział w Łodzi, Stowarzyszeniu Pomocy Osieroconym Dzieciom Specjalnej Troski, Towarzystwu Przyjaciół “Domu na Osiedlu”, Zgromadzeniu Sióstr Służebniczek NMP im. E. Bojanowskiego , Wojciechowi Pawlakowi - Dom Pomocy Społecznej “Ustronie” w Grotnikach Ustroniu , Agencji Usługowo-Opiekuńczej „Serce” oraz Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. M.Kopernika (2 ostatnie placówki przekazano podmiotowi niepublicznemu w ciągu roku)

- Centrum Służby Rodzinie prowadzące Dom Samotnej Matki (60 miejsc) zapewniało całodobową opiekę, zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych **kobietom w ciąży oraz matkom z dziećmi** do 8 m-ca życia.
- Pozostali realizatorzy wspomagali lokalny system pomocy społecznej poprzez zabezpieczenie całodobowej opieki nad osobami **przewlekłe psychicznie chorymi** (Dom Pomocy Społecznej “Ustronie” oraz Dom prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP – ogółem 209 miejsc) , **przewlekłe chorymi somatycznie** (Domy prowadzone przez Agencję Usługowo-Opiekuńczą „Serce” i Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. M.Kopernika – 278

miejsc) oraz **dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną intelektualnie** (placówki prowadzone przez Fundację im. Brata Alberta, Stowarzyszenie Pomocy Osieroconym Dzieciom SpecjalnejTroski i Towarzystwo Przyjaciół "Domu na Osiedlu" – 33 miejsc).

Ogółem, w ramach planowanych 580 miejsc, w placówkach tych przebywały **833** osoby, z czego 152 w Domu Samotnej Matki.

Ad. 11. Dom Dziennego Pobytu

W 2004 r. MOPS realizował ww. zadanie we współpracy z Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi. Dom Dziennego Pobytu wraz z Kuchnią Społeczną i Punktem Pomocy Charytatywnej zapewniał pomoc osobom starszym, samotnym, obłożnie chorym oraz osobom bezdomnym, niezaradnym życiowo i skrajnie ubogim zajęcia rekreacyjno-edukacyjne (czytanie książek, rozwiązywanie krzyżówek, gry, oglądanie filmów, dyskusje, spacer), gorący posiłek, a w dni wolne od pracy paczki żywnościowe. Zabezpieczał również pomoc w postaci lekarstw, odzieży, artykułów chemicznych.

W 2004 r. z pomocy skorzystało ogółem **320** osób, w tym: 55 osób z Domu Dziennego Pobytu, 23 osoby z kuchni społecznej, 242 osoby z Punktu Pomocy Charytatywnej.

Ad. 12. Biuro Pośrednictwa Pracy dla wolontariuszy

W 2004 r. MOPS powierzył ww. zadanie Regionalnemu Centrum Wolontariatu, które zobowiązane było do prowadzenia Biura Pośrednictwa Pracy dla wolontariuszy w zakresie: pozyskiwania wolontariuszy dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą osobom niepełnosprawnym, osobom starszym, dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w ich środowisku naturalnym, rekrutacji i szkoleń wolontariuszy, koordynacji pracy wolontarystycznej, monitoringu pracy wolontariuszy w instytucjach pomocy społecznej i organizacjach pozarządowych, prowadzenia komputerowej bazy danych o wolontariuszach, instytucjach, organizacjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom potrzebującym.

W 2004 r. w Biurze zarejestrowanych było ogółem **1.212** wolontariuszy, nawiązano współpracę z 102 organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej, zarejestrowano 87 zgłoszeń indywidualnych.

Ad. 13. Aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna.

Zarówno aktywizacja zawodowa, jak i reintegracja społeczna realizowana była w formie programów skierowanych do osób uzależnionych, z tym, że aktywizacja zawodowa do osób nie pozostających w stosunku pracy, którzy zakończyli program psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, natomiast reintegracja społeczna do osób bezdomnych.

W 2004 r. MOPS współpracował w realizacji ww. programów z 3 Podmiotami: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Fundacją „Uwolnienie”, Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta.

W 2004 r. z ofert programowych skorzystało **615** osób.

IV. Kontrole i nadzór merytoryczny

Kontrole wewnętrzne

Nadzór nad sposobem realizacji zadań wykonywanych przez MOPS, jednostki mu podległe i nadzorowane oraz podmioty, z którymi zawarte zostały określone umowy sprawował Zespół ds. Kontroli Wewnętrznej.

W roku 2004 Zespół przeprowadził ogółem **28** kontroli o charakterze finansowo-księgowym, z tego:

- w domach pomocy społecznej - 7
- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - 7
- w Filiach dzielnicowych MOPS - 2
- w organizacjach pozarządowych realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej - 12

Rezultatem ustaleń pokontrolnych były m.in.: 3 kary nagany (w tym jedna dla kierownika badanej jednostki) oraz wystąpienia pokontrolne zawierające wnioski i zalecenia pokontrolne.

W przypadku wszystkich badanych podmiotów wykorzystywano tryb operatywnego działania – tj. wnioskowano o usunięcie nieprawidłowości jeszcze w czasie trwania kontroli oraz egzekwowano składanie szczegółowych informacji o sposobie wykonania zaleceń kontrolnych i rezultatach podjętych działań.

Nadzór sprawowany był również przez inne Oddziały MOPS – w zakresie spraw im podległych.

I tak:

- Pracownicy Oddziału Opieki nad Rodziną i Dzieckiem w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzili 13 wizytacji w placówkach opiekuńczo-wychowawczych publicznych i 6 w placówkach niepublicznych.
Zakres wizytacji dotyczył: bieżących problemów związanych z funkcjonowaniem placówki, zasadności zgłaszanych skarg, warunków socjalno-bytowych wychowanków, kwalifikacji zatrudnionej kadry, prawidłowości prowadzonej dokumentacji. W trakcie wizytacji nie stwierdzono żadnych istotnych uchybień. Wydane zalecenia dotyczyły głównie uzupełnienia braków prowadzonej dokumentacji dzieci oraz zwiększenia aktywności w podejmowaniu działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych oraz intensywniejszego współdziałania specjalistów zatrudnionych w placówce.
- Pracownicy Oddziału Koordynacji i Nadzoru przeprowadzili 2 wizytacje w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe : w Ognisku Wychowawczym prowadzonym przez TPD Zarząd Dzielnicy Łódź-Widzew i Świetlicy Socjoterapeutycznej Fundacji „Arka” . Oceniano zgodność prowadzonej działalności z zakresem określonym w zawartej umowie.
- Pracownicy Zespołu do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych przeprowadzili 222 kontrole realizacji zawartych umów, w tym 192 dot. likwidacji barier architektonicznych, 9 dot. likwidacji barier technicznych i 21 dot. zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrole zewnętrzne

W roku 2004 MOPS kontrolowany był przez Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego. Zakres kontroli obejmował realizację zadań wynikających z Kontraktu Wojewódzkiego. Ogółem przeprowadzono 10 kontroli w 12 placówkach (8 domach pomocy społecznej i 4 domach dziecka)

Po zakończeniu ww. kontroli nie sformułowano pod adresem MOPS żadnych wniosków pokontrolnych.

V. Najistotniejsze działania podjęte w roku 2004

1. W zakresie funkcjonowania MOPS i placówek mu podległych:

Pomoc środowiskowa

- W wyniku porozumienia podpisanego z Regionalnym Centrum Wolontariatu, w siedzibie Filii MOPS Łódź-Bałuty uruchomiono **Europejski Punkt Informacyjno-Doradczy dla Osób Niepełnosprawnych**. Punkt rozpoczął działalność w lipcu 2004r. Dyżury w Punkcie pełnili wolontariusze (osoby niepełnosprawne, w tym tłumacz języka migowego) . Do końca roku udzielono **196** porad .
- Centrum Pomocy Niematerialnej (Filia MOPS Łódź-Bałuty) uczestniczyło jako instytucja praktyczna w realizacji programu unijnego **Leonardo da Vinci** – projekcie INVITE, koordynowanym w Polsce przez Uniwersytet Łódzki, a którego inicjatorem był Uniwersytet w Magdeburgu. Celem tego programu było opracowanie europejskiego podręcznika metody

biograficznej, wykorzystywanej w pracy z osobami bezrobotnymi. Przedstawiciel CPN brał udział w 3 międzynarodowych konferencjach. W czasie konferencji w Magdeburgu prezentowano na forum międzynarodowym zasady funkcjonowania Centrum. Program realizowany będzie w latach 2004 – 2006.

- W Filialach dzielnicowych MOPS Łódź-Bałuty i Łódź-Widzew kontynuowano program **Ośrodek Pomocy Społecznej jako Centrum Aktywności Lokalnej**.

W roku 2004:

- utworzono **6 grup samopomocowych**: 3 dla rodziców wychowujących dziecko niepełnosprawne, 1 dla niepracujących kobiet wychowujących samotnie dzieci w wieku szkolnym, 1 dla rodzin pełniących zadania pogotowia opiekuńczego i 1 dla rodzin zastępczych długoterminowych (z pomocy korzystało **26** rodzin);
 - współdziałając ze Szkołą Policealną Pracowników Służb Społecznych i innymi podmiotami lokalnymi zorganizowano przy ul. Liściastej 9 **Centrum Pomocy Sąsiedzkiej** (w ramach Centrum działalność rozpoczęła jedna z grup wsparcia dla rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne oraz Klub Seniora);
 - uruchomiono przy Parafii im. św. Piotra i Pawła, ul. Nawrot 104 **Punkt Informacji Obywatelskiej** (dyżury pełnili pracownicy MOPS, nauczyciele, kuratorzy sądowi, Miejski Rzecznik Konsumentów i in. – z pomocy skorzystało **270** osób);
 - zorganizowane szereg imprez tematycznych i okolicznościowych integrujących środowisko lokalne;
 - przygotowano program warsztatów i uczestniczono w organizacji seminarium „Aktywizacja i rozwój pracy instytucji lokalnych” w Łowiczu;
 - przyjęto w ramach wizyty studyjnej delegację białoruskich organizacji pozarządowych, zainteresowanych metodą CAL
- Wspólnie w Wydziale Zdrowia Publicznego Urzędu Miasta Łodzi opracowano i wprowadzono w życie program **„Apteka Komunalna”**. Celem programu była pomoc osobom najuboższym w dofinansowaniu do wykupu leków i materiałów opatrunkowych (określonych w sporządzonym wykazie). Program zmierzał do poprawy skuteczności leczenia, a także do spowodowania podjęcia leczenia przez osoby najslabsze ekonomicznie, zaniechanego z powodu braku środków na realizację recept. W okresie funkcjonowania programu tj. XI-XII.2004r. w Aptecę „Calendula”, wybranej przez MOPS w drodze przetargu, recepty zrealizowało **521** osób. Program kontynuowany będzie również w roku 2005.
 - **Utworzono 155 rodzin zastępczych** spokrewnionych i niespokrewnionych z dzieckiem, w których umieszczonych zostało 186 podopiecznych.
 - **Utworzono 3 zawodowe** niespokrewnione z dzieckiem **rodziny zastępcze** o charakterze pogotowia rodzinnego dla sześciorga dzieci.
 - **Umieszczono 101 dzieci w rodzinach adopcyjnych.**
 - W ramach wspierania i pracy z rodziną naturalną możliwy stał się **powrót 160 dzieci** przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych i oddziale preadopcyjnym **do domu rodzinnego**.
 - **Zakończono realizację projektu „Dom Międzypokoleniowy”** powstałego z inicjatywy Miasta w ramach programu „Porozumienie i pojednanie z miastami partnerskimi w środkowej i wschodniej Europie”. W realizację tego projektu zaangażowane zostały środki własne miasta oraz środki miasta Stuttgart. Dzięki podjętej inicjatywie od 1 października 2004r. Dom Dziecka Nr 9 z dotychczasową siedzibą przy ul. Dąbrowskiego 40a w Łodzi

przekształcił się w **Dom Dziecka Nr 9 – Dom Międzypokoleniowy Bednarska**. Dom ten spełnia wszelkie wymogi dotyczące standardów usług świadczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Przewidziany jest na przyjęcie 25 dzieci. Docelowo (w 2005r.) ma tu znaleźć siedzibę Dom Dziennego Pobytu, dysponujący 15 miejscami dla osób starszych, mających trudności w samodzielnym prowadzeniu gospodarstwa domowego z uwagi na niepełnosprawność lub inne ograniczenia. W obrębie placówki znajdzie swoją siedzibę również działający przy Oddziale Wojewódzkim Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę Niemiecką „Dom Pamięci i Przyszłości”. Projekt ten jest początkiem działań innowacyjnych na rzecz miasta Łodzi w zakresie pomocy społecznej. Jego realizacja wymagała ścisłej współpracy Urzędu Miasta Łodzi (w szczególności Wydziału Budynków i Lokali, Biura Promocji, Wydziału Geodezji, Katastru i Inwentaryzacji), Miejskiego Konserwatora Zabytków, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z partnerem zagranicznym.

- Zorganizowano i zrealizowano (Centrum Pomocy Niematerialnej) cykl szkoleń dla pracowników socjalnych nt. wykorzystywania seksualnego dzieci i młodzieży. Szkolenia prowadzone były metodą warsztatową, uczestniczyło w nich 151 pracowników ze wszystkich Filii MOPS.
- Pracownicy socjalni uczestniczyli w warsztatach i szkoleniach zorganizowanych m.in. przez Regionalne Centrum Wolontariatu (dla koordynatorów pracy wolontarystycznej), Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich „Opus” („Kontrakt w środowiskowej pomocy społecznej i pracy socjalnej”, Aktywizacja społeczności lokalnej”, „Rodzina i dziecko w enklawach biedy w regionie łódzkim”, „Pozyskiwanie środków finansowych z Unii Europejskiej przez Polską pomoc społeczną”, „Pomoc społeczna w Unii Europejskiej – przykłady dobrej praktyki w zwalczaniu biedy i wykluczenia społecznego”), Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Łódzkiego („Ustawa o zatrudnieniu socjalnym”) i innych. Pracownicy MOPS uczestniczyli również w pracach zespołu ds. przygotowania i realizacji projektów w ramach Europejskich Funduszy Społecznych.
- W filiach MOPS podjęto wstępne działania przygotowujące podopiecznych do udziału w opracowanym przez Powiatowy Urząd Pracy Nr 2 programie „**Czas Powrotów**” - **powrót do czynnego życia zawodowego**, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej Phare. Program skierowany jest do osób powyżej 25 roku życia, bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym, po zakończonej terapii w zakresie uzależnień. Uczestnictwo w programie gwarantuje zatrudnienie przez okres 5 miesięcy. Z każdej z Filii wytypowano i zgłoszono po 10 osób deklarujących chęć uczestnictwa.
- Filie Bałuty i Widzew kontynuowały program „Wolontariat w MOPS”. Wolontariusze (60 uczniów szkół gimnazjalnych), za zgodą rodziców i nauczycieli udzielali 32 rodzinom pomocy w opiece nad dzieckiem niepełnosprawnym, osobom starszym pomocy w formie drobnych zakupów, prostych prac porządkowych, wspólnych spacerów itp., dzieciom pomocy w nauce.

Pomoc stacjonarna

W zakresie opieki nad dzieckiem:

- Z dniem 1 stycznia 2004 r zadanie dotyczące kierowania dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych podjęło Pogotowie Opiekuńcze nr 1. W związku z powyższym opracowano procedury postępowania w zakresie współdziałania między zespołem kierującym dziećmi do placówek opiekuńczo-wychowawczych, działającym w Pogotowiu, a Filiami MOPS, w zakresie nadzoru nad dziećmi oczekującymi w środowisku na umieszczenie w placówce.
- **Miasto przyznało wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych 31 lokali z zasobów gminy.**

- Utworzono **kolejną (drugą) niepubliczną placówkę rodzinną**, prowadzoną przez Fundację „Happy Kids”, w której przebywało 7-ro dzieci.
- Ze środków pozyskanych w ramach przeprowadzonej z inicjatywy Prezydenta Miasta Łodzi **akcji charytatywnej „Okaz Serce”** w czerwcu 2004r. zakupiono i przekazano dzieciom przebywającym w placówkach opiekunczo-wychowawczych **182 rowery**. Akcja została uwieczniona zorganizowaniem w Ośrodku Rekreacyjno -Wypoczynkowym „Arturówek” zlotu rowerowego , w którym wziął udział Wiceprezydent Karol Chądzyński. Ponadto w zlocie uczestniczyli mistrzowie kolarscy oraz zawodnicy aktualnie uprawiający tę dyscyplinę sportu.
- W ramach Domu Dziecka Nr 5 przy ul. Małachowskiego 74 utworzono **4 odrębne mieszkania** , w których wybrani wychowankowie przygotowywani byli do wejścia w dorosłe, samodzielne życie.

Domy pomocy społecznej:

- Korzystając ze środków PFRON i budżetu Miasta wybudowano i zainstalowano w Centrum Rehabilitacyjno-Opiekuńczym przy ul. Przybyszewskiego 255/267 **komorę niskich temperatur**, przeznaczoną do ogólnoustrojowej terapii zimnem. Możliwość stosowania krioterapii poszerzy spektrum usług medycznych świadczonych w ramach Centrum.
- **Obniżono i zrestrukturyzowano wydatki** związane z prowadzeniem przez Miasto Łódź **domów pomocy społecznej** poprzez:
 - zlecenie innym podmiotom prowadzenia 2 domów pomocy społecznej: Domu Pomocy Społecznej przy ul. Ciołkowskiego 2, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. M. Kopernika oraz Domu Pomocy Społecznej przy ul. Narutowicza 114, Agencji Usługowo-Opiekuńczej „Serce”
 - zlecenie podmiotom zewnętrznym prowadzenia usług w zakresie żywienia w DPS przy ul. Rojnej 15 i usług pralniczych w DPS przy ul. Złotniczej 10
- W wyniku przystąpienia do rządowego **Programu wsparcia na 2004rok** i podpisania przez Wojewodę Łódzkiego **Kontraktu dla Województwa Łódzkiego, pozyskano dodatkowe środki na modernizację bazy i podniesienie standardów placówek pomocy społecznej** . Dofinansowanie otrzymało 13 zadań realizowanych przez 4 domy dziecka i 8 domów pomocy społecznej. Wszystkie zadania miały charakter inwestycyjny (była to m.in. przebudowa, adaptacja lub modernizacja pomieszczeń , wymiana instalacji elektrycznej wymiana pokrycia dachowego itp.). Łącznie pozyskano kwotę 733.309,43zł.

W związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej MOPS przygotował:

- **projekty uchwał Rady Miejskiej:**
 - Uchwały Nr XXX/480/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zasad wydatków za świadczenia z pomocy społecznej,
 - Uchwały Nr XXX/481/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania,
 - Uchwały Nr XXX/482/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej
 - Uchwały Nr XXX/483/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłaty za pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz

- **projekty Zarządzeń Prezydenta Miasta Łodzi:**
 - Zarządzenie Nr 1829/IV/04 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie upoważnienia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi do zawierania i rozwiązywania umów cywilnoprawnych oraz porozumień z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu;
 - Zarządzenie Nr 2170/IV/04 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie upoważnienia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi do zawierania i rozwiązywania umów cywilnoprawnych z innymi powiatami w przedmiocie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

2. W zakresie współdziałania z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania pomocy społecznej

Zawarto umowy z nowymi podmiotami, z którymi MOPS do roku 2004 nie współpracował, na prowadzenie:

- **Hostelu** przy ul. Próchnika 5, dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych, opuszczających Zakład Diagnostyczno – Opiekuńczy w Łodzi **ze Stowarzyszeniem Samopomocowym „ABAKUS”**. Hostel zapewniał miejsca noclegowe ww. osobom, wyżywienie, rozmowy motywacyjne oraz porady pierwszego kontaktu, pomoc socjalną i prawną. Z pomocy Hostelu skorzystało **50** osób, w tym z 33 z miejsc noclegowych.
- **Ośrodka Interwencji Kryzysowej** przy ul. Piotrkowskiej 101, dla młodzieży - ofiar przemocy, dyskryminacji oraz ofiar handlu kobietami z *Fundacją „PRAESTERNO”*. Ośrodek zapewniał ww. osobom: porady pierwszego kontaktu, porady prawne, sesje terapii indywidualnej, interwencję kryzysową, zajęcia informacyjno-edukacyjne. Ponadto w ramach Ośrodka prowadzono telefon zaufania. Z pomocy skorzystało 380 osób, w tym z poradnictwa na telefon **285** osób, z pomocy psychologicznej i prawnej 95 osób.
- **Hostelu Reintegracyjnego** dla absolwentów programów leczenia w ośrodkach rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych z *Łódzkim Oddziałem Stowarzyszenia „Monar”*. Zadanie realizowano w Hostelu przy ul. Wólczańskiej 225 oraz w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Monar, Ośrodku Rehabilitacyjno-Readaptacyjnym dla Dzieci i Młodzieży w Łodzi przy ul. Tuszyńskiej 106. W ramach realizacji zadania zapewniano miejsca tymczasowego pobytu, sesje terapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej, interwencję kryzysową. Z pomocy Hostelu skorzystało **26** osób.
- **Integracyjnej Świetlicy Środowiskowej** przy ul.Karpia 65/67 z *Katolicką Wspólnotą Niepełnosprawnych „Serce”* (40 miejsc, korzystało **127** dzieci);
- **Środowiskowej Świetlicy Integracyjnej** przy ul.Nawrot 94/96 z *Polskim Związkiem Głuchych* (40 miejsc, korzystało **57** dzieci w wadami w zakresie narządu słuchu).
- **Świetlicy Małych Dzieci** przy ul.Kopcińskiego 1/3 ze *Stowarzyszeniem Małych Dzieci* (40 miejsc, korzystało **92** dzieci);

Rozszerzono zakres działania podmiotów współdziałających z MOPS w ramach zawartych umów

- *Caritas Archidiecezji Łódzkiej* podjął realizację **programu aktywizacji zawodowej dla osób uzależnionych, bezrobotnych po zakończeniu leczenia w zakładzie leczenia odwykowego oraz ich rodzin**. Celem programu było przeprowadzenie dla ww. osób szkoleń

zawodowych w Ośrodku Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Caritas w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 108. Z oferty programu skorzystały 24 osoby, w tym 20 kobiet i 4 mężczyzn. W wyniku uczestnictwa w programie 7 osób podjęło pracę.

- **Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta** opracowało i wprowadziło w życie:

Program osłonowy dla osób bezdomnych pod nazwą „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących (we współpracy z Urzędem Miasta Łodzi), którego założeniem było zminimalizowanie zagrożenia zamarznięcia osób bezdomnych.

W czasie trwania programu tj. w okresie od 24 grudnia 2003 r. do 15 marca 2004 r. oraz od 29 listopada 2004 r. do 31 grudnia 2004 r. :

- wydano 23.656 gorących posiłków,
- 723 osoby odwieziono do łódzkich noclegowni,
- 2 osoby odwieziono do Ośrodka Diagnostyczno – Leczniczego,
- 43 osoby skorzystały z doraźnej pomocy pielęgniarstwa.

Program aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych uzależnionych od alkoholu po zakończeniu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego. Celem programu było przeprowadzenie w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Łodzi przy ul. Szczytowej 11 zajęć motywacyjno-edukacyjnych pomagających w starciu zawodowym. Z oferty programu skorzystało 18 osób w tym 3 kobiety i 15 mężczyzn. W wyniku programu: 4 osoby podjęły zatrudnienie, 2 zmieniły kwalifikacje zawodowe, 1 osoba podjęła kurs zawodowy.

Program reintegracji społecznej dla osób uzależnionych, podopiecznych schronisk dla osób bezdomnych. W ramach programu w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Szczytowej 11 przeprowadzono zajęcia motywacyjno-edukacyjne ułatwiające readaptację społeczną. Z oferty programu skorzystało 30 osób, w tym 25 kobiet i 5 mężczyzn w wieku od 19 do 66 lat. W wyniku programu 19 osób wystąpiło z wnioskiem do Wydziału Budynków i Lokali UMŁ o przyznanie lokalu socjalnego, 3 złożyły wniosek o orzeczenie stopnia niepełnosprawności, 7 nawiązało stały kontakt z doradcą zawodowym PUP, 15 podjęło poszukiwanie pracy, 3 rozpoczęły naukę w szkole bądź na kursach zawodowych, 3 nawiązały kontakt z urzędami w zakresie redukcji bądź spłacania zadłużeń.

- **Fundacja Pomocy Rodzinie „Opoka”** uruchomiła przy Żeromskiego 36 kolejną placówkę – **Klub „Stop”** (40 miejsc , skorzystało 92 dzieci w ramach programu „Alternatywa dla Ulicy”).
- **Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Łodzi** utworzyło 10 miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul.Chocianowickiej 198 , dla osób autystycznych.

Podsumowując należy zauważyć, że dzięki skutecznemu działaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych podmiotów realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, **w roku 2004 pomocą objęto ponad 100.000 mieszkańców miasta,**

w tym:

- 38.571 rodzin (**71.064** osoby w tych rodzinach) skorzystało z różnego rodzaju **świadczeń pieniężnych, rzeczowych i usługowych** ;
- **10.151** osobom umożliwiono spożywanie ciepłych posiłków (w jadłodajniach, szkołach) ;
- **1.825** osób skorzystało z możliwości pobytu w wybranym **ośrodku środowiskowego wsparcia dziennego** (domu dziennego pobytu, ośrodku adaptacyjnym, środowiskowym domu samopomocy);
- **3.331** osób (dzieci) uczestniczyło w formach pomocy świadczonej przez **placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego** (świetlice środowiskowe, terapeutyczne, socjoterapeutyczne, ogniska wychowawcze i inne);

- **1.523** osobom (dzieciom) zabezpieczono opiekę w ramach **rodzinnych form opieki zastępczej** (długoterminowych rodzinach zastępczych, rodzinach zastępczych, rodzinach zastępczych o charakterze Pogotowia Rodzinnego);
- **1.056** osób (dzieci) znalazło miejsce w placówce opiekuńczo-wychowawczej (Domu Dziecka, Pogotowiu Opiekuńczym,);
- **3.092** osoby miały zabezpieczoną wszechstronną pomoc i opiekę w **domu pomocy społecznej**;
- **4.336** osób mogło bez obawy pozostawać w dotychczasowym środowisku, ponieważ miały zapewnione **usługi opiekuńcze**;
- **1.584** osoby bezdomne – 1.285 mężczyzn oraz 299 kobiet i dzieci znalazły miejsce pobytu i wszechstronne wsparcie w **schroniskach i noclegowniach**;
- **263** osoby zagrożone przemocą domową schroniły się w **Hostelach**;
- **80** osób chorych psychicznie okresowo zamieszkiwało w **mieszkanii chronionym**;
- **16.099** osób niepełnosprawnych skorzystało z dofinansowania do świadczeń mogących w sposób istotny wpływać na jakość ich życia lub stanu zdrowia (otrzymały dofinansowanie do zaopatrzenia w środki ortopedyczne, sprzęt rehabilitacyjny, pomoc w przełamywaniu barier w komunikowaniu, technicznych i architektonicznych, dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych i uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej);
- **12.969** osobom wydano orzeczeni o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, umożliwiając im tym samym korzystanie ze świadczeń i przywilejów przysługujących niepełnosprawnym;
- **390** osobom udzielono pomocy w uzyskaniu zatrudnienia (Centrum Pomocy Niematerialnej);
- **ponad 15.000** osobom udzielono różnego rodzaju porad (prawnych, psychologicznych, pedagogicznych, medycznych i innych). Umożliwiono również uczestnictwo w terapii indywidualnej i rodzinnej.

VI. Działania planowane do realizacji w roku na 2005r.

Środki jakimi w roku 2005 dysponuje pomoc społeczna nadal nie wystarczą na realizację wszystkich zadań i nie zaspokoją potrzeb osób wymagających i oczekujących pomocy.

Biorąc pod uwagę plan budżetu należy przypuszczać, że:

- w dalszym ciągu zasiłki celowe wypłacane będą na poziomie nie zabezpieczającym potrzeb rodzin,;
- zmniejszy się liczba osób objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- wysokość zasiłków okresowych (choć nieco wyższa niż w roku 2004) nadal będzie miała charakter symboliczny.

Nie wystarczy również pieniędzy na działania związane z osiągnięciem przez domy pomocy społecznej i placówki opiekuńczo-wychowawcze określonych przez ustawodawcę standardów (standaryzacja musi być zakończona do końca 2006r, a większość placówek jest w trakcie realizacji programów naprawczych).

Mimo trudności finansowych, w roku 2005 planowane jest:

- Zabezpieczenie opieki nad dzieckiem poprzez:
 - utworzenie kolejnych dwóch rodzinnych domów dziecka dla 15 wychowanków,
 - utworzenie 30 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem wielodzietnych rodzin zastępczych i uzyskanie w ten sposób 120 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej;
-
-
-
-
-
-

- Pozyskanie lokali z przeznaczeniem na mieszkania chronione dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- Rozszerzenie współpracy z ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi w zakresie wspierania rodzin zastępczych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz systematycznego pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych (dotyczy wszystkich typów rodzin zastępczych);
- Dalsze uczestnictwo Centrum Pomocy Niematerialnej w realizacji programu unijnego *Leonardo da Vinci* – projekcie INVITE;
- Udział Filii MOPS w programie „Czas Powrotów”;
- Kontynuacja pracy podjętej przez pracowników MOPS w zespole ds. przygotowania i realizacji projektu w ramach Europejskich Funduszy Społecznych.

W 2005 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi planuje przejęcie zadań, dotychczas wykonywanych przez Wydział Urzędu Miasta Łodzi, w zakresie obsługi świadczeń rodzinnych.

Opracowała:
Małgorzata Chmielecka